

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Tomáše Foltase a soudců Mgr. Lenky Krupičkové a Mgr. Davida Hipšra v právní věci žalobce: **B. B.,** zastoupen Mgr. Petrem Václavkem, advokátem se sídlem Opletalova 25, Praha 1, proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců,** se sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, Praha, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 20. 11. 2018, č. j. 57 A 108/2017 - 42,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

III. Žalobci **se vrací** soudní poplatek ve výši 1 000 Kč, který bude vyplacen k rukám jeho zástupce Mgr. Petra Václavka, advokáta, z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I.

[1] Rozhodnutím ze dne 14. 8. 2017, č. j. OAM-231-16/ZR-2017, Ministerstvo vnitra ČR (dále též „správní orgán I. stupně“) zrušilo podle § 87l odst. 1 písm. d) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon o pobytu cizinců“), platnost povolení žalobce k trvalému pobytu na území České republiky (výrok I.) a udělilo mu výjezdní příkaz na 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí (výrokem II.).

[2] Žalobce napadl rozhodnutí správního orgánu I. stupně odvoláním, které žalovaná rozhodnutím ze dne 3. 11. 2017, č. j. MV-114484-4/SO-2017, v části směřující proti výroku I. zamítla a výrok I. potvrdila. Výrok II. prvoinstančního rozhodnutí zrušila a řízení v této části zastavila.

II.

[3] Rozhodnutí o odvolání napadl žalobce žalobou, kterou Krajský soud v Plzni (dále též „krajský soud“) shora označeným rozsudkem zamítl. Krajský soud konstatoval, že skutkový stav byl dostatečně zjištěn již z absence záznamů v cestovním dokladu žalobce, neboť ta založila vyvratitelnou domněnku nepřítomnosti žalobce na území České republiky, kterou žalobce nijak nezpochybnil. Naopak žalobce sám svou absenci potvrdil, když v rámci pohovoru na Velvyslanectví ČR ve Skopji uskutečněném dne 20. 7. 2016 uvedl, že v Kosovu žije nepřetržitě od roku 2010. Správní orgány rovněž dostatečně zkoumaly přiměřenost zásahu rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobce. Žalobce sám odmítl vypovídat a v průběhu správního řízení nepředestřel vlastní relevantní verzi skutkového děje, a celkově byl ve správním řízení zcela pasivní. Za této situace správní orgány jednaly v souladu se zákonem, když vycházely z důkazů, jež jim byly známy z úřední činnosti. Výslech manželky žalobce byl vzhledem k okolnostem nadbytečný.

III.

[4] Proti rozsudku krajského soudu podal žalobce (dále též „stěžovatel“) kasační stížnost z důvodů, jež lze podřadit pod důvody kasační stížnosti dle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále též „s. ř. s.“). Dle stěžovatele krajský soud dostatečně a přezkoumatelně nevypořádal uplatněné žalobní námitky, zejména pak námitku, že v řízení před správními orgány nebyl dostatečně zjištěn skutkový stav. Jediným podkladem pro posouzení doby nepřítomnosti stěžovatele na území České republiky byla absence přechodových razítek v jeho cestovním dokladu, což je v rozporu s rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 12. 2015, č. j. 5 Azs 157/2015 - 31, a na něj navazujícím rozsudkem Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 11. 5. 2016, č. j. 15 A 47/2013 - 70. Dle citované judikatury jsou správní orgány povinny spolehlivě zjistit skutkový stav bez důvodných pochybností, a to i v případě existence vyvratitelné domněnky. Skutkový stav nebyl dostatečně zjištěn ani ve vztahu k přiměřenosti dopadů zrušení trvalého pobytu do soukromého a rodinného života stěžovatele. Správní orgány vycházely při posouzení vztahu stěžovatele a jeho manželky pouze ze svých domněnek, že mezi nimi není hluboké pouto a že spolu nežijí. Krajský soud pak jejich závěry aproboval, aniž by se vypořádal se žalobní argumentací. Společně s kasační stížností podal stěžovatel rovněž návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

IV.

[5] Žalovaná podala ke kasační stížnosti vyjádření, dle kterého považuje napadený rozsudek za zákonný. Navrhla kasační stížnost zamítnout.

V.

[6] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[7] Kasační stížnost není důvodná.

[8] Stěžovatel předně namítl, že se krajský soud dostatečně a přezkoumatelně nevypořádal se všemi žalobními námitkami.

[9] Má-li být rozhodnutí přezkoumatelné, musí být z jeho odůvodnění zřejmé, jaký skutkový stav vzal posuzující orgán za rozhodný a jak uvážil o pro věc podstatných skutečnostech, resp. jakým způsobem postupoval při posuzování těchto skutečností. Povinností soudu je řádně se vypořádat se žalobní argumentací (viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 6. 2005, č. j. 2 Azs 391/2004 - 62, ze dne 21. 8. 2008, č. j. 7 As 28/2008 - 75, ze dne 21. 5. 2015, č. j. 7 Afs 69/2015 - 45, atp.).

[10] V žalobě stěžovatel uplatnil prakticky totožné námitky jako v kasační stížnosti. Uvedl, že nebylo spolehlivě zjištěno, po jak dlouhou dobu se nacházel mimo území České republiky, k čemuž odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 5 Azs 157/2015 - 31, a navazující rozsudek Krajského soudu v Ústní nad Labem č. j. 15 A 47/2013 - 70. Ve vztahu k této námitce krajský soud konstatoval, že stěžovatel - na rozdíl od situací posuzovaných v jím citovaných rozsudcích - založenou vyvratitelnou právní domněnku nepřítomnosti na území České republiky žádným způsobem nezpochybnil a naopak její správnost potvrdil při pohovoru na Velvyslanectví ve Skopji. Krajský soud tedy předmětnou žalobní námitku sice stručně, ale přezkoumatelným způsobem vypořádal.

[11] Krajský soud přezkoumatelným způsobem vypořádal i druhou žalobní námitku, v níž stěžovatel správním orgánům vytýkal nedostatečné zkoumání přiměřenosti dopadů zrušení trvalého pobytu do jeho rodinného a soukromého života. Krajský soud k této námitce odkázal na konstantní judikaturu, dle které primární odpovědnost za uvedení relevantních tvrzení leží na žalobci. Zdůraznil, že je důležité, aby byl cizinci ve správním řízení poskytnut prostor pro předestření jeho skutkové verze. Tento prostor stěžovatel v posuzovaném případě dostal, když byl předvolán k výslechu. Sám pak odmítl vypovídat. Správní orgány pak řádně vycházely z důkazů, jež jim byly známy z úřední činnosti. Výslech manželky stěžovatele byl za takového stavu nadbytečný. Uvedené závěry krajského soudu plně odpovídají kritériím přezkoumatelnosti rozhodnutí dle výše citované judikatury.

[12] Vzhledem k výše uvedenému dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že napadený rozsudek krajského soudu je přezkoumatelný.

[13] Rovněž obě rozhodnutí správních orgánů plně vyhovují požadavkům přezkoumatelnosti. Důvody, které správní orgán I. stupně vedly ke zrušení platnosti povolení stěžovatele k trvalému pobytu, jsou z odůvodnění seznatelné. Správní orgán I. stupně vylíčil konkrétní skutkové okolnosti, o něž své rozhodnutí opřel a popsal závěry, ke kterým na základě těchto úvah dospěl. Žalovaná přehledně vypořádala odvolací

námitky stěžovatele a vyjádřila se rovněž k tomu, proč byla splněna podmínka přiměřenosti zásahu do jeho soukromého a rodinného života. Rozhodnutí správních orgánů tedy byla plně způsobilá přezkoumání ze strany krajského soudu.

[14] Dle § 87l odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců [m]*inisterstvo rozhodnutím zruší povolení k trvalému pobytu, jestliže držitel tohoto povolení nepobývá na území po dobu delší než 2 po sobě jdoucí roky*.

[15] Dle stěžovatele spočívá pochybení správních orgánů a krajského soudu v tom, že nebyl dostatečně zjištěn skutkový stav; při posouzení doby nepřítomnosti stěžovatele na území České republiky správní orgány vycházely pouze z absence razítek v jeho cestovních dokladech, což krajský soud aproboval. K tomu stěžovatel citoval rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 5 Azs 157/2015 - 31, a navazující rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem č. j. 15 A 47/2013 - 70. Uvedené rozsudky však stěžovatel vykládá ve vztahu k nyní posuzované věci chybně, neboť jeho případ se od nich podstatně odlišuje. Obecné závěry rozhodnutí jsou bezesporu aplikovatelné na případ stěžovatele, avšak s ohledem na skutkové rozdíly vedou v případě stěžovatele k opačnému závěru.

[16] V rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem byla posuzována situace, kdy žalobce uvedl vlastní verzi skutkového děje, a to včetně uvedení důvodů, které mu bránily v návratu do České republiky. V daném případě žalobce konkrétně uvedl: „ *že od 15. 12. 2011 do 19. 3. 2012 byl na Ukrajině, kde se mu stal úraz ukazováčku při hoblování dřeva a z tohoto důvodu do České republiky přijel až dne 19. 3. 2012. K odvolání žalobce přiložil Potvrzení č. 108 ze dne 6. 6. 2008, z něhož vyplývá, že žalobce byl na léčbě v Kušnycké PNVP-RL od 27. 9. 2007 do 6. 6. 2008 pro zlomeninu pravého bérce.*“ Proto Krajský soud v Ústí nad Labem dospěl k závěru, že správní orgány se byly povinny zabývat důvody nepřítomnosti žalobce na území České republiky, a pochybily, když tak neučinily. Nelze však odhlédnout od toho, že této úvaze Krajského soudu v Ústí nad Labem předcházel odkaz na nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 562/2006, kterým se stanoví kodex Společenství o pravidlech upravujících přeshraniční pohyb osob (Schengenský hraniční kodex), dle něhož „*není-li cestovní doklad státního příslušníka třetí země opatřen otiskem vstupního razítka, mohou se příslušné vnitrostátní orgány domnívat, že držitel nesplňuje nebo přestal splňovat podmínky délky pobytu použitelné v dotyčném členském státě. Domněnku podle odstavce 1 je možné vyvrátit, pokud státní příslušník třetí země jakýmkoli způsobem předloží věrohodné důkazy, například v podobě jízdenky či letenky nebo svědectví o své přítomnosti mimo území členských států, o tom, že podmínky týkající se délky krátkodobého pobytu dodržel.*“ Jinými slovy, bylo tedy na stěžovateli, aby vyvrátil domněnku nepřítomnosti na území České republiky po dobu více než dvou po sobě jdoucích let, kterou správní orgány založily na absenci záznamů v cestovních dokladech stěžovatele a obsahu záznamu o pohovoru ze dne 20. 7. 2016.

[17] Ze správního spisu vyplývá, že stěžovatel se dne 20. 7. 2016 dostavil na Velvyslanectví ČR ve Skopji, kde požádal o dlouhodobé vízum za účelem převzetí povolení k pobytu. K této žádosti přiložil dva cestovní pasy vystavené v Kosovu. Dle cestovního pasu vystaveného dne 24. 8. 2010 žádal stěžovatel dne 7. 9. 2010 na velvyslanectví ČR ve Skopji o vystavení krátkodobého víza (kategorie C). Žádné další záznamy tento cestovní pas neobsahuje. Cestovní pas vystavený dne 7. 7. 2016 neobsahoval žádné záznamy. Dále je ve spise založen záznam o pohovoru, který byl se stěžovatelem

téhož dne proveden. V něm stěžovatel uvedl, že v České republice žil od roku 2006, v roce 2007 se oženil s českou občankou. V letech 2007 - 2009 se vracel do Kosova na dva týdny až měsíc v daném roce, v roce 2010 se do Kosova vrátil a od té doby je zde nepřetržitě. V roce 2010 požádal o vízum za účelem převzetí povolení k pobytu, avšak od té doby žádnou odpověď neobdržel, na velvyslanectví údajně třikrát volal. S manželkou žijí odděleně, tato jej navštěvuje třikrát ročně v Kosovu, naposledy tam byla před rokem. Jinak s ní komunikuje každý den prostřednictvím sociální sítě. Česky neumí, s manželkou se domlouvá albánsky. Manželka pracuje v zahraničí, její přesnou adresu v České republice nezná. Dále je ve správním spisu založeno čestné prohlášení stěžovatele ze dne 13. 10. 2016 o tom, že v roce 2010 odcestoval z České republiky do Kosova a vrátil se až dne 12. 10. 2016 a protokol o výslechu účastníka řízení o zrušení povolení k trvalému pobytu ze dne 26. 4. 2017, dle něhož stěžovatel odmítl odpovídat na jakoukoliv otázku správního orgánu I. stupně. V protokolu o seznámení účastníka řízení s podklady pro vydání rozhodnutí ze dne 12. 7. 2017 stěžovatel namítl, že spisový materiál neobsahuje dostatek podkladů pro rozhodnutí ve věci a navrhl, aby byl proveden důkaz záznamem o skartaci spisu z roku 2010.

[18] Nejvyšší správní soud ve shodě s krajským soudem konstatuje, že v posuzovaném případě byl stěžovatel zcela pasivní po celou dobu správního řízení a nepředložil žádnou vlastní verzi skutkového děje, přestože mu byla opakovaně dána možnost se k věci vyjádřit. Rovněž v rámci odvolání stěžovatel žádným způsobem nezpochybnil, že se v období od července 2010 až do října 2016 nacházel mimo území České republiky, ale omezil se pouze na obecné formulace, že nebyl dostatečně zjištěn skutkový stav, když ze spisového materiálu nevyplývá účel jeho pobytu mimo území České republiky. Sám však předmětný účel ani v odvolání, ani následně v žalobě či v kasační stížnosti byť jen obecně nespecifikoval. Závěr krajského soudu, že skutkový stav byl zjištěn dostatečně, je proto v posuzovaném případě naprosto správný. Za situace, kdy stěžovatel sám odmítl vypovídat a k době a účelu svého pobytu mimo Českou republiku nesdělil žádné relevantní skutečnosti, by byl výslech jeho manželky skutečně nadbytečný. Nelze rovněž přehlédnout, že součástí správního spisu je přepis pohovoru se stěžovatelem ze dne 20. 7. 2016 ve Skopji, ve kterém stěžovatel výslovně uvedl: „*Do Kosova jsem se vrátil v červenci 2010 a jsem od té doby tady pořád.*“ Součástí správního spisu je pak rovněž podepsané čestné prohlášení stěžovatele, že v roce 2010 odcestoval z České republiky a vrátil se až 12. 10. 2016. Vzhledem k výše uvedenému není předmětná námitka stěžovatele důvodná.

[19] K námitce nedostatečného posouzení přiměřenosti dopadů rozhodnutí do rodinného a soukromého života stěžovatele Nejvyšší správní soud předně odkazuje na rozsudek ze dne 9. 3. 2017, č. j. 7 Azs 338/2016 - 39, ve kterém se zabýval obdobným případem žalobkyně, které bylo zrušeno povolení k trvalému pobytu podle § 77 odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců, tedy z důvodu, že pobývala mimo území České republiky po dobu delší než šest let. Ustanovení § 77 odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců na rozdíl od nyní aplikovaného § 87l odst. 1 písm. d) sice nepředpokládá posouzení přiměřenosti, avšak i na nynější situaci lze vztáhnout závěr uvedeného rozsudku, dle kterého „*u takto dlouhého pobytu mimo území nelze takový zásah ani legitimně předpokládat. Případ stěžovatelky je toho vhodným příkladem. Její povolení k trvalému pobytu bylo zrušeno proto, že pobývala mimo území ČR nepřetržitě po dobu delší než 6 let. Pokud cizinec pobývá*

mimo území ČR po takto dlouhou dobu na základě vlastního rozhodnutí či rozhodnutí své rodiny, nelze dost dobře konstatovat, že další pobyt mimo české území, kde již tak dlouho fakticky nežije, bude představovat zásah do soukromého a rodinného života."

[20] V případě stěžovatele rovněž nelze legitimně předpokládat zásah do jeho rodinného a soukromého života. Stěžovatel se dobrovolně po dobu šesti let zdržoval mimo území České republiky. Ani záznam o pohovoru ze dne 20. 7. 2016 nesvědčí o dostatečné intenzitě vztahu s manželkou. Tyto skutečnosti jsou (mj. s ohledem na citovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu) dostatečné pro to, aby správní orgány mohly konstatovat, že zrušení povolení k trvalému pobytu nepředstavuje nepřiměřený zásah do soukromého a rodinného života stěžovatele.

[21] Je pak na stěžovateli, aby tento závěr zpochybnil, jak vyplývá z judikatury Nejvyššího správního soudu. Např. v rozsudku ze dne 19. 4. 2018, č. j. 3 Azs 234/2017 - 28, (ve kterém byla posuzována situace, kdy bylo žalobci uloženo správní vyhoštění, u kterého lze předpokládat významnější dopady, než v případě stěžovatele) Nejvyšší správní soud uvedl, že „*břemeno tvrzení a důkazní o vylíčení otázek soukromého života tíží stěžovatele. Pokud ten o své situaci více neuvedl, nelze žalovanému klást k tíži, že hodnotil přiměřenost správního vyhoštění pouze v intencích toho, co mu o stěžovateli bylo známo ze správního řízení.*" Jak ovšem bylo uvedeno výše, stěžovatel byl v průběhu správního řízení naprosto pasivní, odmítl vypovídat a při žádné příležitosti nesdělil vlastní skutkovou verzi popisující jeho rodinné a soukromé zázemí na území České republiky. Omezil se toliko na tvrzení, že správní orgány nedostatečně zjistily skutkový stav, přičemž rozhodnutí založily na svých domněnkách. Z výše uvedeného ovšem vyplývá, že skutková zjištění správních orgánů byla dostatečná pro to, aby mohl být učiněn závěr o přiměřenosti dopadů rozhodnutí do soukromého a rodinného života stěžovatele. Nadbytečné by proto bylo provedení výslechu manželky stěžovatele, jak konstatoval krajský soud. Stěžovatel v průběhu správního řízení ani v žalobě provedení tohoto důkazu nenavrhl, přičemž na základě ostatních podkladů byl skutkový stav dostatečně zjištěn. Zrušení povolení k trvalému pobytu pak nelze s ohledem na výše uvedené považovat za nepřiměřené narušení vztahu stěžovatele s manželkou.

[22] Z výše uvedených důvodů není kasační stížnost důvodná, a proto ji Nejvyšší správní soud podle § 110 odst. 1 poslední věta s. ř. s. zamítl. O kasační stížnosti rozhodl bez jednání, protože mu takový postup umožňuje § 109 odst. 2 s. ř. s.

[23] Nejvyšší správní soud nerozhodoval o návrhu stěžovatele na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, protože o tomto mimořádném opravném prostředku bylo rozhodnuto bez zbytečného prodlení po nezbytném poučení účastníků řízení a obstarání dalších podkladů nutných pro rozhodnutí.

[24] Soud rozhodl o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalované, jíž by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, protože jí v řízení o kasační stížnosti nevznikly žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti.

[25] Protože Nejvyšší správní soud nerozhodl o návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, rozhodl podle § 10 odst. 1 věty prvé zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, o vrácení zaplaceného soudního poplatku za tento návrh ve výši 1 000 Kč.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** přípustné opravné prostředky.

V Brně dne 7. února 2019

JUDr. Tomáš Foltas
předseda senátu